

การประชุม World Standard setters Conference 2025

เมื่อวันที่ 29 - 30 กันยายน 2568 ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ

ตามที่คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีสากลวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้มอบหมายผู้แทนเข้าร่วมประชุม **World Standard-setters Conference 2025** ในระหว่างวันที่ **29 - 30 กันยายน 2568 ณ Hilton London Canary Wharf Hotel กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ** ได้แก่ **นางสาววันดี สิวรวิวัฒน์** และ **นางสาวยุวบุษ เกพทรงวัจจ** เพื่อเข้าร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมุมมองเชิงวิชาการ

ระหว่างผู้แทนหน่วยงานกำหนดมาตรฐานการบัญชีจากทั่วโลก การประชุมดังกล่าวเป็นเวทีระดับนานาชาติที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ในการประชุมครั้งนี้ มีการนำเสนอและอภิปรายถึงความคืบหน้าของมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จในรอบปีที่ผ่านมา มาตรฐานที่อยู่ระหว่างการพัฒนา ตลอดจนประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานด้านความยั่งยืน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินด้านการบัญชีที่ดำเนินการแล้วเสร็จในรอบปีที่ผ่านมา

ในรอบปีที่ผ่านมา มีการดำเนินการมาตรฐานการบัญชีในหลายประเด็น ซึ่งเรื่องที่ได้รับ ความสนใจคือ IFRS 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสัญญาไฟฟ้าที่ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางธรรมชาติ เช่น สัญญาผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานลมหรือพลังงานแสงอาทิตย์ ประเด็นสำคัญอยู่ที่การพิจารณาว่า สัญญาดังกล่าวเข้าข่ายเป็นสัญญา Own used หรือสัญญาอนุพันธ์ (Derivative) ซึ่งตามหลัก IFRS 9 หากลักษณะของสัญญา มีการซื้อและขายไฟฟ้า และส่วนต่างจากการซื้อขายมีจำนวนไม่มาก สัญญาดังกล่าวอาจเข้าข่ายเป็นสัญญาเพื่อใช้เอง ซึ่งถือเป็นข้อยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของ IFRS 9

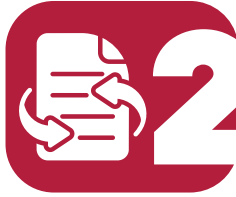
อย่างไรก็ดี หากสัญญาไม่เข้าข่ายเป็นสัญญา Own used อาจต้องพิจารณาต่อไปว่าสัญญานั้นเข้าลักษณะของสัญญาอนุพันธ์หรือไม่ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ถือสัญญาต้องวัดมูลค่ายุติธรรมของสัญญานอกจากนี้ สัญญาประเภทนี้สามารถนำมาใช้กับการบัญชีป้องกันความเสี่ยงได้ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดใน IFRS 9 นอกเหนือจากการวัดมูลค่าและการจัดประเภทสัญญาแล้ว กิจการยังต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินผลกระทบของสัญญาดังกล่าวต่อฐานะการเงิน และกระแสเงินสดของกิจการได้

นอกจากนี้ ยังได้มีการเผยแพร่ **IFRS for SMEs** ที่แก้ไขเพิ่มเติมเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2568 ซึ่งเป็นการปรับปรุงครั้งที่ 3 โดยการปรับปรุงดังกล่าวจะเน้นการยกระดับให้มีความใกล้เคียงกับ IFRS ฉบับเต็มมากยิ่งขึ้น สาระสำคัญของการปรับปรุง เช่น

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

การกำหนดให้แยกรายการกระแสเงินสดที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของหนี้สินที่เกิดจากกิจกรรมจัดหาเงิน เป็นรายการรับและรายการจ่ายแยกจากกัน

การปรับปรุงนิยาม

ได้มีการปรับปรุงนิยามคำว่า “**ควบคุม**” ให้สอดคล้องกับ IFRS 10 และนิยามคำว่า “**ธุรกิจ**” ให้สอดคล้องกับ IFRS 3 นอกจากนี้ ยังได้ปรับปรุงแนวทางการรับรู้และวัดมูลค่าผลตอบแทนที่อาจเกิดขึ้น (Contingent considerations) โดยกำหนดให้วัดด้วยมูลค่ายุติธรรม หากสามารถวัดค่าได้อย่างน่าเชื่อถือโดยไม่ก่อให้เกิดต้นทุนหรือความพยายามที่สูงเกินไป รวมถึงปรับปรุงการบันทึกบัญชีต้นทุนการซื้อธุรกิจ โดยให้รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ซึ่งสอดคล้องกับ IFRS 3 ทุกรายการ สำหรับค่าความนิยม (Goodwill) IFRS for SMEs ยังคงอนุญาตให้ตัดจำหน่าย (Amortised) ได้ ซึ่งยังมีความแตกต่างจาก IFRS 3 ที่กำหนดให้ประเมินการด้อยค่า

เครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานเดิมเรื่องเครื่องมือทางการเงินแบ่งเป็น 2 บท ได้มีการปรับให้รวมเป็นบทเดียว และปรับแนวทางให้ใกล้เคียงกับ IFRS 9 มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ในประเด็นการด้อยค่า IFRS for SMEs ยังคงใช้แนวคิด Incurred Loss Model ซึ่งยังให้ประเมินการด้อยค่าโดยอาศัยข้อมูลในอดีต ซึ่งแตกต่างจาก IFRS 9 ที่ใช้ Expected Credit Loss Model

ปรับปรุงเรื่อง รายได้

ได้มีการปรับปรุงเรื่อง รายได้ หรือสัญญาที่ทำกับลูกค้าให้ใกล้เคียงกับ IFRS 15 มากยิ่งขึ้น โดยให้นำแนวคิด Five-Step Model ตาม IFRS 15 มาใช้เป็นกรอบในการพิจารณา

นอกจากนี้ ยังได้ปรับปรุง **IFRS 19** เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทย่อยที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียสาธารณะ (เดือนสิงหาคม 2568) โดยมุ่งเน้นการลดภาระการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน เช่น การยกเว้นหรือผ่อนปรนการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ MPM ข้อตกลงจัดหาเงินทุนเพื่อจ่ายผู้ขาย (Supplier finance arrangements) และประเด็นเกี่ยวกับการขาดความสามารถในการแลกเปลี่ยน (Lack of exchangeability)

การปรับปรุงรายงานวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ (IFRS Practice Statement 1: Management Commentary)

เมื่อมีเดือน 2568 ได้มีการเผยแพร่ “รายงานวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ (IFRS Practice Statement 1: Management Commentary)” ฉบับปรับปรุงใหม่ ซึ่งเป็นการปรับปรุงจากฉบับเดิมที่ประกาศตั้งแต่ปี ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2543) โดยรายงานนี้มุ่งเน้นการนำเสนอรายงานข้อมูลที่น่าสนใจเป็นการนำเสนอจากมุมมองของฝ่ายบริหาร ซึ่งในหลายประเทศอาจมีข้อกำหนดให้มีการจัดทำอยู่แล้ว แต่อาจใช้ชื่อที่ต่างกันไป เช่น Management report, Strategy report, Operating and finance review หรือ Management Discussion and Analysis (MD&A) เป็นต้น โดยรายงานของฝ่ายบริหารอาจจัดทำควบคู่กับงบการเงิน

เพื่อสนับสนุนความเข้าใจของผู้ใช้งบการเงินเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินและอาจรวมถึงการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืน

ทั้งนี้ รายงานวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ ไม่ถือเป็น IFRS แต่เป็น Practice Statement ที่จัดทำขึ้นเพื่อมุ่งแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการจัดทำรายงานในอดีต เช่น ขาดจุดเน้น ข้อมูลกระจัดกระจายหรือไม่สมบูรณ์ และขาดรายละเอียดการนำเสนอที่สะท้อนลักษณะเฉพาะของแต่ละกิจการ โดยตั้งเป้าเพื่อเป็นมาตรฐานสากลสำหรับหน่วยงานกำกับดูแล และเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับกิจการในการจัดทำรายงานของฝ่ายบริหาร

การปรับปรุงครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์โดยรวมของรายงานวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจ **ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและมุมมองของฝ่ายบริหาร** ตลอดจนปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถของกิจการในการสร้างคุณค่าและก่อให้เกิดกระแสเงินสด โดยเน้นให้มีการเปิดเผยข้อมูลใน 6 ด้าน ได้แก่ กลยุทธ์ รูปแบบธุรกิจ ทรัพยากรและความสัมพันธ์ ความเสี่ยงสภาพแวดล้อมภายนอกผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ทั้งนี้ ข้อกำหนดใน Practice Statement ยังเน้นความสอดคล้องระหว่างรายงานวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการกับงบการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป เช่น Management commentary งบการเงิน และการเปิดเผยเกี่ยวกับความยั่งยืน และข้อมูลอื่น ๆ

ประเด็นจากการสัมมนากลุ่มย่อยด้านเครื่องมือทางการเงิน

ในการประชุมครั้งนี้ยังได้มีการจัดสัมมนากลุ่มย่อยในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน โดยเนื้อหาเกี่ยวกับแผนการปรับปรุงมาตรฐานโดยการปรับปรุงส่วนใหญ่มาจากข้อเสนอแนะของผู้ใช้มาตรฐานในทางปฏิบัติ โดยเรื่องที่มีการนำเสนอเป็นเรื่อง การนำเสนอส่วนแบ่งกำไรของตราสารทุน โดย IAS 32 มีการให้นิยามรวมถึงตัวอย่างลักษณะของตราสารที่เข้านิยามตราสารทุน โดยประเด็นที่นำมาพิจารณาเป็นการนำเสนอส่วนแบ่งกำไรที่ตราสารต่าง ๆ ที่เข้านิยามตราสารทุนได้รับ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ทั้งนี้ แนวคิดการนำเสนอมีความแตกต่างจาก Exposure Draft (ED) ที่เคยเผยแพร่ก่อนหน้านี้ ทีมงานที่เข้าร่วมประชุมนำเสนอแนวทางการปรับปรุงการแสดงรายการส่วนแบ่งกำไรโดยเสนอให้แสดงแยกออกเป็น

ส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ

กำไรหรือขาดทุนที่แบ่งให้
Participate right และ

กำไรหรือขาดทุนที่แบ่งให้กับ
Non-participate right

การนำเสนอดังกล่าวเป็นการแสดงส่วนแบ่งกำไรตามสิทธิที่ตราสารแต่ละประเภทได้รับ โดยไม่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดตาม IAS 33 กำไรต่อหุ้น หรือการประกาศจ่ายเงินปันผลแต่อย่างใด นอกจากนี้ยังเสนอให้มีการเปิดเผยเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะของตราสาร เงื่อนไขผลตอบแทน ระยะเวลาการจ่ายชำระ ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนสูงสุดที่หุ้นจะถูกปรับลด เพื่อช่วยเชื่อมโยงความเข้าใจให้กับนักลงทุนว่าส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนที่แบ่งให้ในในแต่ละรายการบรรทัดเกี่ยวข้องกับตราสารประเภทใดที่กิจการออก รวมถึงเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งนี้ IASB เห็นว่าแนวทางการนำเสนอในลักษณะดังกล่าว จะช่วยให้ผู้ถือตราสารเข้าใจผลการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือตราสารได้ดีและชัดเจนยิ่งขึ้น รวมถึงสนับสนุนการคาดการณ์ผลการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้

สำหรับโครงการการวัดมูลค่าราคาทุนตัดจำหน่าย (Amortised Cost Measurement) ประเด็นสำคัญที่อยู่ระหว่างการพิจารณา เช่น การระบุและการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง การปรับเปลี่ยนเงื่อนไขสัญญา การตัดรายการ และการด้อยค่า โดยคาดว่าคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standards Board: IASB) จะเผยแพร่ Exposure Draft ในช่วงกลางปี 2569 ส่วนโครงการที่ยกเลิกไปนั้น มีโครงการที่พิจารณาลักษณะของตราสารว่าต้องนำข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาอย่างไร โดย IASB เห็นว่าระบบกฎหมายมีความหลากหลายและอาจเป็นการยากที่จะทำให้เหมาะสมกับทุกประเทศ รวมทั้งต้องใช้เวลาในการศึกษากฎหมาย จึงพิจารณายุติโครงการดังกล่าว

ความคืบหน้าโครงการปรับปรุงมาตรฐานและการเตรียมความพร้อมต่อการบังคับใช้ IFRS 18 และ IFRS 19

IFRS 18
จะมีผลบังคับใช้
สำหรับงบการเงิน
ที่เริ่ม ณ หรือหลังวันที่
1 มกราคม 2570

รูปแบบการนำเสนอองค์ประกอบใหม่

- 1 การดำเนินงาน
- 2 การลงทุน
- 3 การจัดหาเงิน

เพิ่มข้อกำหนดเกี่ยวกับการรวบรวม
และการแตกยอดข้อมูล

ที่ประชุมได้นำเสนอเกี่ยวกับการดำเนินการในหลายประเทศ ในการเตรียมความพร้อมเพื่อนำ IFRS 18 และ IFRS 19 ไปใช้ในทางปฏิบัติ

IFRS 18 จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่เริ่ม ณ หรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2570 (กิจการสามารถเลือกนำไปใช้ก่อนวันที่มีผลบังคับได้) IFRS 18 ได้กำหนดรูปแบบการนำเสนอองค์ประกอบใหม่ โดยแบ่งการแสดงผลกำไรจากการดำเนินงาน การลงทุนและการจัดหาเงิน ส่งผลให้มีการเพิ่มบรรทัดยอดรวม เช่น กำไรจากการดำเนินงาน กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้ เป็นต้น นอกจากนี้ IFRS 18 ยังได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการรวมรายการค่าใช้จ่ายบางประเภท หรือการแยกรายการค่าใช้จ่ายบางประเภท เช่น การแยกแสดงค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่าย ผลประโยชน์ของพนักงาน ในส่วนของการเปิดเผยค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เพิ่มข้อกำหนดเกี่ยวกับการรวบรวมและการแตกยอดข้อมูล ตลอดจนการเปิดเผยมาตรการวัดผลการดำเนินงานที่นิยามโดยฝ่ายบริหาร (Management-defined Performance Measures - MPMs)

ในระหว่างการประชุม มีผู้แทนจากหลายภูมิภาค อาทิ ประเทศในทวีปแอฟริกา สวีเดน อเมริกาเหนือและนิวซีแลนด์ ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำมาตรฐานดังกล่าวไปปฏิบัติในบริบทของภูมิภาคหรือประเทศของตน สรุปประเด็นที่น่าสนใจจากผู้ที่มาเสนอ คือ บริษัทควรพิจารณาระดับความละเอียดว่าควรแยกข้อมูลมากน้อยเพียงใด การเปิดเผยข้อมูลอย่างไรให้ไม่มากเกินไป จนสาระสำคัญในงบการเงินถูกบดบัง การผสมผสานการนำเสนอเชิงบรรยายควบคู่กับการแสดงรายการ ตลอดจนประเด็นด้านการเก็บข้อมูลและการเปรียบเทียบข้อมูล

นอกจากนี้ ยังมีกรณีการอภิปรายถึงแนวทางการจัดประเภทหรือการปันส่วนรายการที่อาจเกี่ยวข้องกับหลายกิจกรรมพร้อมกัน บางรายการอาจเป็นไปทั้งการดำเนินงาน การลงทุนและการจัดหาเงิน ต้องปันส่วนหรือจัดเก็บข้อมูลอย่างไร เช่น กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน ดอกเบี้ยจากการเช่า หรือดอกเบี้ยจากการกู้ยืม รวมถึงผลกระทบต่อเงื่อนไขการกู้ยืมที่ต้องดำรงอัตราส่วนทางการเงิน การนำเสนอที่เปลี่ยนไปมีผลต่อการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องหรือไม่

อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ คือ ข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับ MPMs ซึ่งอาจก่อให้เกิดข้อกำหนดเพิ่มเติมของหน่วยงานกำกับดูแล ซึ่งเดิมผู้บริหารไม่ได้ใช้ข้อมูลดังกล่าว นอกจากนี้ผู้แทนจากประเทศสวีเดนยังได้แบ่งปันมุมมองเกี่ยวกับผลกระทบต่อภาครัฐกิจ โดยเห็นว่าธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ก่อสร้าง ยานยนต์ หรือค้าปลีกบางราย อาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการนำเสนอดังกล่าว

IFRS 19
มาตรฐานใหม่เพื่อ SMEs
จะมีผลบังคับใช้สำหรับการเงิน
ที่เริ่ม ณ หรือหลังวันที่
1 มกราคม 2570

ลดความซับซ้อน
“ภาษาการรายงานทางการเงินเดียวกัน”

IFRS 19 จะมีผลบังคับใช้สำหรับการเงินที่เริ่ม ณ หรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2570 โดย IASB ได้ให้เหตุผลว่า มาตรฐานบัญชีที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันประกอบด้วยทั้ง IFRS full set, IFRS SMEs และ Local GAAP ของแต่ละประเทศ

เหตุใดจึงต้องมีมาตรฐานสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ก็เพื่อช่วยลดต้นทุนในการจัดทำงบการเงิน ในขณะที่ยังเอื้อให้กิจการภายในกลุ่มธุรกิจสามารถจัดทำรายงานทางการเงินบน “ภาษาการรายงานทางการเงินเดียวกัน” ได้ การลดต้นทุนดังกล่าวเกิดจากการออกแบบให้มาตรฐานในการจัดทำงบการเงินง่ายขึ้นมีความซับซ้อนน้อยลง ส่งผลให้ต้นทุนในการจัดทำงบการเงินถูกขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนค่าสอบบัญชีก็ลดลงตามไปด้วย

IASB ให้ความสำคัญกับการออกมาตรฐานฉบับนี้ เพราะวิสาหกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง (SME) มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจโลก โดยก่อให้เกิดการจ้างงานประมาณ 60-70% ของการจ้างงานทั้งหมดทั่วโลก และมีสัดส่วนการเติบโตคิดเป็นประมาณ 55% ของ GDP ในระบบเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังพัฒนา นอกจากนี้ SMEs ยังมีจุดเด่นในเรื่องความยืดหยุ่น และคล่องตัว สามารถปรับตัวอย่างรวดเร็วในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ การมีขนาดองค์กรที่เล็กทำให้การตัดสินใจทำได้เร็ว และเอื้อต่อการมีนวัตกรรมใหม่ ๆ เกิดขึ้นภายใต้สภาวะกดดันทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ในเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ SMEs ทั่วโลกมีจำนวนคิดเป็นประมาณ 99% ของบริษัททั้งหมด อีกทั้งความต้องการใช้ข้อมูลของผู้ใช้งบการเงินของกิจการ SMEs ยังแตกต่างจากผู้ใช้งบการเงินของกิจการที่มี

ส่วนได้ส่วนเสียต่อสาธารณะ (Public Accountable Entity : PAE) ผู้ใช้งบการเงินของ SMEs ส่วนใหญ่มักเป็นผู้ให้กู้และในหลายกรณีที่สามารถเข้าถึงข้อมูลของฝ่ายจัดการได้ ทำให้การใช้งบการเงินมีความแตกต่างกันในแต่ละกิจการ

นอกจากนี้ ความรู้ ความสามารถ รวมถึงทรัพยากรของผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชีใน SMEs มีค่อนข้างจำกัด อีกทั้ง SMEs ไม่สามารถแบกรับต้นทุนในการจัดทำงบการเงินเหมือนกิจการ PAE ได้ ดังนั้น SMEs จึงต้องการมาตรฐานที่มีความซับซ้อนน้อยกว่า IFRS

แนวทางแก้ไขในระดับสากลสำหรับการรายงานทางการเงินของหน่วยงานที่ไม่ต้องเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ คือ การออกมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศสำหรับวิสาหกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง (SMEs) และมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศฉบับที่ 19 (IFRS 19)

โครงการด้านบัญชีที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

สำหรับโครงการด้านบัญชีที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ครอบคลุมทั้งโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับประเด็นใหม่ซึ่งมาตรฐานเดิมอาจยังไม่ครอบคลุมอย่างเพียงพอ เช่น การบัญชีป้องกันความเสี่ยงแบบพลวัต (Dynamic Hedge) สินทรัพย์ไม่มีตัวตนใหม่ ๆ และโครงการที่ปรับปรุงมาตรฐานเดิมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เช่น การแยกแสดงรายการในงบกระแสเงินสด ความสม่ำเสมอในการจัดประเภทรายการตามกิจกรรมต่าง ๆ ในงบกระแสเงินสด การบัญชีส่วนได้ส่วนเสีย (Equity Method) อยู่ระหว่างการพิจารณาครอบคลุมหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการรับรู้เมื่อเริ่มแรก การซื้อหรือการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของส่วนได้เสีย การพิจารณาว่ารายการที่เกี่ยวข้องกันควรมีการตัดรายการก่อนที่จะบันทึกตามวิธีส่วนได้ส่วนเสียหรือไม่ การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการรวมธุรกิจ และการด้อยค่าทรัพย์สิน

ของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่มีค่าความนิยม และการเปิดเผยข้อมูลความไม่แน่นอนในงบการเงินที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศ (Disclosure about Uncertainties in the Financial Statements Illustrated using Climate) ซึ่งอาจแทรกในแต่ละมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืน

นอกเหนือจากเรื่องบัญชีแล้ว ที่ประชุมยังได้มีการกล่าวถึง มาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืน (Sustainability Disclosure Standards) โดย IFRS Foundation ได้จัดตั้ง คณะกรรมการที่ดูแลเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยเฉพาะหรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า ISSB ซึ่งผู้แทนจาก ISSB ได้ให้ข้อมูลว่าปัจจุบันได้ออก IFRS S1 และ IFRS S2 โดย IFRS S1 เป็นกรอบแนวคิดภาพรวมของการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืน ขณะที่ IFRS S2 เป็นการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ที่ผ่านมา ISSB ได้มีการหารือกับ หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานกำกับดูแลเพื่อสนับสนุนการเปิดเผย ข้อมูลด้านความยั่งยืน นอกจากนี้ ยังได้จัดทำ Global Baseline ของการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนให้เป็นไปตามที่ได้รับ Feedback จาก Consultation on the ISSB's agenda สำหรับช่วงปี 2024 – 2026

ควบคู่กันนั้น ISSB ยังได้ดำเนินการกิจกรรมอื่นเพื่อสนับสนุนการนำ IFRS S1 และ IFRS S2 ไปถือปฏิบัติ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการให้ความรู้ และโปรแกรมการสร้างขีดความสามารถด้านพื้นฐาน ให้กับบริษัทต่าง ๆ หน่วยงานกำกับดูแล และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความพร้อมในการนำมาตรฐานไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความคืบหน้าการนำมาตรฐาน ISSB ไปใช้ของนานาชาติ

ISSB ได้นำเสนอข้อมูลว่า ปัจจุบันมี 37 ประเทศ ที่ได้ตัดสินใจแล้วหรืออยู่ระหว่างเตรียมนำมาตรฐานไปใช้ แม้จำนวน ประเทศจะมีเพียง 37 ประเทศ แต่ประเทศเหล่านี้ ครอบคลุม ประมาณ 60% ของ Global Gross Domestic Product (GDP), มากกว่า 40% ของมูลค่าตลาดทุนโลก และประมาณ 60% ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั่วโลก

ในรูปแบบคล้ายคลึงกับที่ IASB ใช้ติดตามความคืบหน้า ในการนำมาตรฐานไปใช้ โดย ISSB ได้จัดทำเอกสาร Country Profiles & Snapshots เพื่อแสดงสถานะของแต่ละประเทศในการนำ IFRS S1 และ IFRS S2 ไปถือปฏิบัติ โดย Country Profile คือ ประเทศที่มีแนวทางในการนำ IFRS S1 และ IFRS S2 ไปถือปฏิบัติ ชัดเจน ส่วน Snapshot คือประเทศที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

ปัจจุบัน มี 17 ประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่ม Country Profile ที่มีแนวทางชัดเจน ได้แก่ ประเทศแถบทวีปอเมริกา เช่น บราซิล ชิลี เม็กซิโก ภูมิภาคยุโรป ตะวันออกกลาง และแอฟริกา (Europe, Middle East, and Africa : EMEA) ได้แก่ กานา จอร์แดน เคนยา ไนจีเรีย แทนซาเนีย ตุรกี แคมเบีย และภูมิภาคเอเชีย-โอเชียเนีย ได้แก่ ออสเตรเลีย บังกลาเทศ ใต้หวัน ฮองกง มาเลเซีย ปากีสถาน และ ศรีลังกา

ในกลุ่มประเทศดังกล่าว มี 14 ประเทศ ที่ตั้งเป้าหมาย ที่จะถือปฏิบัติตามมาตรฐาน ISSB อย่างครบถ้วน ขณะที่มี 2 ประเทศ (แทนซาเนียและแคมเบีย) ที่มุ่งเน้นเฉพาะข้อกำหนดการเปิดเผยข้อมูล ด้านสภาพภูมิอากาศ และมีอีก 1 ประเทศ (จอร์แดน) ที่เลือกนำไป

ใช้บางส่วน ทั้งนี้ ใน Country Profile จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย และสถานะความคืบหน้า ณ ปัจจุบัน

สำหรับประเทศที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ซึ่งนำเสนอ ในรูปแบบ Snapshot มีจำนวน 16 ประเทศแบ่งตามภูมิภาค ได้แก่ **ประเทศในทวีปอเมริกา** ได้แก่ โบลิเวีย แคนาดา คอสตาริกา และ เอลซัลวาดอร์ **ภูมิภาค EMEA** ได้แก่ รวันดา สวิตเซอร์แลนด์ ยูกันดา สหราชอาณาจักร และซิมบับเว **ภูมิภาคเอเชีย-โอเชียเนีย** ได้แก่ จีน อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เกาหลีใต้ และประเทศไทย

ในกลุ่มประเทศที่อยู่ระหว่างดำเนินการ มี 12 ประเทศ ได้มีร่างมาตรฐานที่สอดคล้องกับ ISSB หรือมีการออกแบบ การนำเสนอข้อมูลที่ใกล้เคียงกับข้อกำหนดของ ISSB ขณะที่ มี 3 ประเทศ อยู่ระหว่างพิจารณาที่จะนำบางส่วนที่มีนัยสำคัญ ของมาตรฐานตาม ISSB ไปถือปฏิบัติ และมีอีก 1 ประเทศ ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาอนุญาตให้กิจการสามารถถือปฏิบัติ ตามมาตรฐานของ ISSB ได้

เพื่อสนับสนุนการนำ IFRS S1 และ IFRS S2 ไปใช้ ISSB ได้จัดทำ Education materials และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ นอกจากนี้ ยังจัดให้มี Transition Implementation Group (TIG) หรือ กลุ่มสนับสนุนการแก้ไขปัญหาในการนำไปใช้ พร้อมทั้งติดตาม ความคืบหน้าจาก Standard-setters และ Framework Provider เพื่อประเมินและพิจารณาผลกระทบที่อาจเป็นไปได้จากการถือปฏิบัติตาม IFRS S1 และ IFRS S2 ควบคู่กันนั้น ISSB ได้ Design and deliver comprehensive regulatory and market

capacity-building programme รวมถึงจัดทำ ISSB Taxonomy และออก IFRS S2 ฉบับปรับปรุงเพื่อความชัดเจนในการเปิดเผยข้อมูล การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse gas emissions)

ISSB ได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของการปรับใช้มาตรฐาน IFRS S1 และ IFRS S2 กับข้อกำหนดหรือมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่นการดำเนินการร่วมกับ GSSB ซึ่งได้ประกาศว่าให้บริษัทสามารถใช้ได้ทั้ง GRI 102 และ IFRS S2 โดย IFRS S2 สามารถใช้เพื่อให้ Satisfy GRI 102 on GHG emission reporting ซึ่งต้องประมาณ GHG emission ตาม Greenhouse Gas Protocol: A Corporate Accounting and Reporting Standard (2004) และการเปิดเผยต้องอ้างอิงข้อมูลตามที่กำหนดใน Publish a GRI content index requirement in GRI 1: Foundation 2021

สำหรับการเปิดเผยข้อมูลด้านสภาพภูมิอากาศภายใต้ IFRS S2 ที่ประชุมกลุ่มย่อยได้สะท้อนความกังวลของผู้มีส่วนร่วมในตลาดเกี่ยวกับการขาดมาตรฐานในการเปิดเผยข้อมูล **แผนการเปลี่ยนผ่าน** ทำให้ข้อมูลไม่สอดคล้องและไม่สามารถเปรียบเทียบได้ ISSB จึงได้ดำเนินการเพื่อสร้างความสอดคล้องและปรับปรุงคุณภาพของการเปิดเผยข้อมูล โดยให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ **“วิธีที่องค์กรวางแผนเพื่อบรรลุเป้าหมายด้านสภาพภูมิอากาศ”** รวมถึงเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจก วัตถุประสงค์และลำดับความสำคัญ ข้อกำหนดภายนอก Science-based target ภาวะผูกพัน แผนการเปลี่ยนผ่านหรือ Roadmaps และสถานการณ์จำลอง อีกทั้งยังให้องค์กรเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการและการวางแผนเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงสภาพภูมิอากาศ

กลยุทธ์ และการตัดสินใจ (แผนการลงทุนและเงินทุนที่จำเป็นในการวิจัยและพัฒนา) ทั้งนี้ การเปิดเผยข้อมูลต้องช่วยให้ผู้ซึ่งการเงินเข้าใจถึงผลกระทบต่อการเงินปัจจุบัน และผลกระทบต่อความเสี่ยงของความเสี่ยง รวมถึงโอกาสด้านสภาพภูมิอากาศต่อฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดขององค์กรในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว โดยพิจารณาว่าความเสี่ยงและโอกาสด้านสภาพภูมิอากาศถูกรวมอยู่ในแผนการเงินขององค์กรอย่างไร มีผลกระทบต่อมูลค่าหรืออายุการใช้งานของสินทรัพย์ มีผลให้เกิดการด้อยค่าของสินทรัพย์หรือไม่ ก่อให้เกิดการกู้ยืมเพิ่มเติมเพื่อดำเนินงานเป็นจำนวนเงินเท่าไร รวมถึงผลกระทบต่อรายได้และต้นทุนการดำเนินงาน เป็นต้น

นอกเหนือจาก IFRS S1 และ IFRS S2 ซึ่งเป็นมาตรฐานเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนแล้ว ยังมี **SASB Standards** ซึ่งเป็นมาตรฐานที่เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลที่จัดทำขึ้นเฉพาะเจาะจงตามลักษณะอุตสาหกรรม จำนวน 77 อุตสาหกรรม โดยเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่จะใช้เป็นแนวทางสำหรับบริษัทต่าง ๆ ที่จะใช้ในการเปิดเผยข้อมูลตาม IFRS S1 และ IFRS S2 รวมถึงช่วยระบุความเสี่ยงและโอกาส

ที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนสำหรับกิจการที่อยู่ในแต่ละอุตสาหกรรม ส่งผลให้ข้อมูลที่เปิดเผยสามารถเปรียบเทียบกันได้ เป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุน ปัจจุบัน SASB Standard ถูกนำไปใช้โดยบริษัทมากกว่า 4,000 บริษัท ในกว่า 80 ประเทศ และเพื่อให้มาตรฐานดังกล่าวมีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น ISSB มีแผนปรับปรุง SASB Standard และเปิดรับความคิดเห็นจนถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2025 โดย **SASB Exposure Draft** ที่เผยแพร่เมื่อเดือนกรกฎาคม 2568 มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

Exposure Draft of Proposed Amendments to the SASB Standards

- เสนอให้มีการแก้ไข 9 เรื่อง ครอบคลุม 8 อุตสาหกรรม ในกลุ่มที่เป็น Extractives sector เช่น Oil & Gas, Metal & Mining construction, Materials Iron & Steel Producers, Coal Operation และ the Processed Food industry
- เสนอให้แก้ไขแบบ Targeted amendment สำหรับประเด็นที่พบบ่อยในมาตรฐาน SASB เช่น การจัดการน้ำซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อครอบคลุมถึง 41 อุตสาหกรรม

Exposure Draft of Proposed Amendments to the Industry-based Guidance on Implementing IFRS S2

- เสนอให้จัดทำ Industry-based Guidance IFRS S2 ให้มีความสอดคล้องแนวทางเดียวกับเนื้อหาใน Climate – related ใน SASB Standards

นอกจากนี้ ISSB ยังได้ดำเนินโครงการ Research Projects ในประเด็นการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงและโอกาสด้าน Biodiversity, Ecosystems and ecosystem service, Human capital รวมถึงศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่พบจากการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทต่าง ๆ ซึ่งพบว่ามีประเด็นด้านความสอดคล้องและความสามารถในการเปรียบเทียบกันได้ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ Human capital ซึ่งยังมีข้อจำกัด เป็นต้น

โดย...นางสาววันดี ลีวรรณดี

กรรมการในคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี

และ...นางสาวยุวชัช เขมพรวิภา

กรรมการในคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี

โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี

เผยแพร่ ณ วันที่ 8 พฤษภาคม 2569